

10

MÜLTECİLERLE İLGİLİ 10 GERÇEK

Son yıllarda, mülteciler, sığınmacılar ve yerinden edilme, siyasi ve kamusal tartışmaların sıcak gündem maddesi haline geldi. Buna rağmen konu efsaneler üzerinden tartışılmakta, gerçeklere dayalı olgular büyük oranda geri planda kalmaktadır. BM Mülteci Örgütü olan BMMYK, olgulara dayalı bir tartışma oluşturmak amacıyla mültecilerle ilgili 10 önemli olguyu sizlere sunar.

1

2018 yılında günde 37,000 insan yerinden edildi

Çatışmaların daha şiddetli ve uzun süreli olması ve temellerindeki nedenlerin daha da karmaşık hale gelmesi sebebiyle yerinden edilme küresel ölçekte rekor seviyede. 2018 yılının sonunda, 70.8 milyon insan zulüm, çatışma, şiddet ve insan hakları ihlallerinden ötürü yerinden edildi. Bu rakam 20 yıl önceye oranla iki kat daha fazla.

Kaynak: UNHCR 'Global Trends' 2018

2

Her beş mülteci den dördü kendi ülkelerinin sınır komşusu olan ülkelerde yaşıyor

Aralarında tüm mültecilerin üçte birini barındıran dünyanın en yoksul bazı ülkeleri de olmak üzere, mültecilerin %80'ine, menşe ülkelerine komşu ülkeler ev sahipliği yapmaktadır. Tüm dünyadaki mültecilerin sadece %16'sına dünyanın gelişmiş ve zengin bölümleri ev sahipliği yapmaktadır.

Kaynak: UNHCR 'Global Trends' 2018

3

2015'den bu yana 4 milyon Venezuelalı ülkesini terk etti

Hem şiddet, tehditler, insan hakları ihlalleri, hem de gıda, ilaç ve temel hizmetlerin yetersizliği yakın dönem Latin Amerika tarihinin en büyük yerinden edilme krizine sebebiyet verdi. 2015 yılından bu yana 4 milyon Venezuelalı ülkesini terk etti. Çoğunluğunun uluslararası koruma ihtiyacı bulunmasına rağmen, ülkesinden ayrılan sadece yarım milyon civarı Venezuelalı resmi olarak sığınma başvurusunda bulunmak için adım attı.

Kaynak: UNHCR 'Global Trends' 2018, UNHCR Data Portal

4

Milyonlar kendi ülkeleri içerisinde yerlerinden edilmiş durumdadır

25.9 milyon mültecinin ülkelerinden kaçmış olmaları ile birlikte, 41.3 milyon kişi ülkesinde yerinden edilmiş bulunmaktadır. Bir sınır geçmiş olmamalarına rağmen, bu kişilerin koruma ve insancıl ihtiyaçları mültecilerinki ile genellikle benzerlik göstermektedir. En fazla kendi ülkeleri içerisinde yerinden edilmiş kişi nüfusunun olduğu ülkeler Kolombiya, Suriye ve Kongo Demokratik Cumhuriyeti'dir.

Kaynak: UNHCR 'Global Trends' 2018

5

Avrupa'ya varışlar önemli ölçüde düştü

Akdeniz'i geçip Avrupa'ya varan mülteci ve göçmenlerin sayısı önemli oranda düştü. 2015 yılındaki 1,032,408 kişiye oranla, 2018 yılında, toplam 141,472 kişi Avrupa'ya ulaştı. Gelişlerdeki %86 oranındaki düşüşe rağmen, Akdeniz'deki ölümler korkunç derecede arttı. Geçen yıl, günde ortalama 6 kişi Avrupa'ya ulaşmaya çalışırken hayatını kaybetti.

Kaynak: UNHCR 'Desperate Journeys' 2018

6

Tüm mültecilerin 3'de 2'si yalnızca beş ülkeden gelmekte

Dünyadaki tüm mültecilerin 3'de 2'sinden fazlası yalnızca beş ülkeden gelmektedir; Suriyeli mülteciler dünya mülteci nüfusunun neredeyse üçte birini oluştururken, onları Afganistan, Güney Sudan, Myanmar ve Somali'den kaçmak zorunda kalanlar takip ediyor. Somali'de insanları evlerinden kaçmak zorunda bırakan şiddetli savaş neredeyse 30 yıldır devam etmekte.

Kaynak: UNHCR 'Global Trends' 2018

7

Küresel çaptaki üçüncü ülkeye yerleştirme ihtiyacının %90'ından fazlası karşılanmadı

BMMYK'nın, sığındığı ülkede koruma ihtiyacı yeterli olarak karşılanamayacağını öngördüğü, hassas mültecilerin sayısı giderek arttığından ötürü acil yeniden yerleştirme yerlerine ihtiyaç duyulmaktadır. 2019 yılında, BMMYK 1.4 milyon mültecinin üçüncü bir ülkeye yerleştirme ihtiyacı olduğunu öngörmektedir. Ancak 2018 yılında 25 ülke tarafından sadece 92,400 yeniden yerleştirme yeri sağlandı.

Kaynak: UNHCR 'Global Resettlement Needs' 2019; UNHCR Resettlement Fact Sheet 2018

8

Dünyadaki mültecilerin yarısı çocuk

Dünya çapında mülteci nüfusunun yarısını 18 yaşın altındaki çocuklar ve gençler oluşturmaktadır, 110,000'den fazlası ailelerinden ayrı düşmüş durumdadır. 2018 yılında, dünya genelinde 27,600 refakatsiz veya ailelerinden ayrı düşmüş çocuk sığınma başvurusunda bulundu. Zorunlu göçün çocukların eğitim fırsatları üzerinde ciddi sonuçları bulunmaktadır ve mevcut durumda 3.7 milyon mülteci çocuk okula gitmemektedir.

Kaynak: UNHCR 'Global Trends' 2018, UNHCR 'Stepping up: Refugee education in crisis'

9

Mültecilerin çoğunluğu kamplarda değil, kentlerde yaşıyor

Dünyadaki mültecilerin %60'ından fazlası gelir kazanma, okula gitme ve yeni bir hayat kurma olanaklarının daha yüksek olduğu kasaba ve şehirlerde yaşamaktadırlar. Kamplar acil durumlarda geçici çözümler olarak tasarlanmış olsalar dahi, alternatif çözümlerin olmamasından ötürü, yine de dünya çapında birçok mülteci geçici barınaklarda on yıllarını geçirmek zorunda kalmaktadır.

Kaynak: UNHCR 'Global Trends' 2018

10

Sığınma hiçbir zaman suç değildir

Kendi ülkelerinin korumasından yararlanamayanların başka bir ülkeye sığınması hakkı İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nin 14. maddesinde güvence altına alınmıştır. Mülteci Sözleşmesi, Beyanname'nin ideallerini yasal olarak bağlayıcı yükümlülüklerle dönüştüren ilk antlaşmadır. Buna bağlı olarak, bir kişinin düzensiz olarak bir ülkeye giriş yapmış olduğu durumlarda bile, sığınma suç değildir.

Kaynak: İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi